

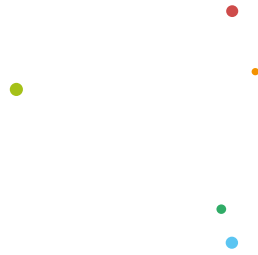
plaats voor pleeggezinnen

Netwerken met pleegouders

Het Hoe-boek voor initiatiefnemers

Inhoudsopgave

1. Netwerken met pleegouders – wat en waarom?	4
2. Een netwerk starten	7
3. De kerngroep	10
4. Werving nieuwe deelnemers	12
5. Bijeenkomsten organiseren en begeleiden	15
6. Hoe pleegouders een netwerk vormen	18
7. Samenwerken met pleegzorgorganisatie en gemeente	21
8. Belangenbehartiging: op naar de best mogelijke pleegzorg	24
9. Financiën	27
10. Draaiboeken voor een bijeenkomst	29
11. Online samenkomen	31
12. Nuttige Links	31
Colofon	32

Voorwoord

Snel nog even de kinderen welterusten zeggen en dan de deur uit, de vaatwasser moet maar even wachten. Want vanavond ga je weer: even bijpraten en bijtanken met andere pleegouders. Een bijzonder welkome onderbreking van het enerverende pleegzorgleven...

Dit Hoe-boek voor initiatiefnemers van pleegoudernetwerken is bedoeld voor iedereen die begrijpt hoe waardevol het voor pleegouders kan zijn om met andere pleeggezinnen in verbinding te staan. Want andere pleegouders herkennen en begrijpen jouw situatie. Je kunt met elkaar meedenken. Dat geeft ruimte en nieuwe energie. En als je elkaar ook af en toe praktisch kunt helpen, dan is dat helemaal mooi meegenomen.

Pleeggezinnen zoeken elkaar steeds weer op verschillende manieren op: ze drinken koffie, gaan naar themabijeenkomsten, treffen elkaar buiten in de natuur of hebben een Whatsapp-groep waarin lief en leed gedeeld wordt. Dat is ontzettend leuk en waardevol.

In de huidige tijdgeest waarin gesloten jeugdzorg wordt afgebouwd en kinderen met zwaardere problematiek steeds vaker in een pleeggezin wonen, is contact en uitwisseling met andere pleegouders heel erg fijn. Ook de ontwikkelingen rondom gedeeld opvoederschap en de afname van het aantal pleegouders maakt dat pleegouders voldoende moeten worden ondersteund om een breakdown te voorkomen.

Dit Hoe-boek is gemaakt om netwerken voor en door pleegouders te versterken en te ondersteunen. Op de volgende bladzijdes vind je een schat aan informatie, handig voor iedereen die een netwerk van pleegouders organiseert of wil organiseren.

We hopen dat de tips, ervaringen en ideeën je (verder) op weg helpen. We wensen je veel bijzondere ontmoetingen met andere pleegouders toe!

De Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen
www.denvp.nl

1. Netwerken met pleegouders – wat en waarom?

Nederland telt zo'n 16.000 formele pleeggezinnen. Wist je dat er ieder jaar ruim 3.000 nieuwe pleeggezinnen nodig zijn om dat aantal op peil te houden?

Wanneer je zelf pleegouder bent, begrijp je misschien waarom het verloop onder pleeggezinnen zo groot is. Want wie een kind redt, redt de wereld. Maar het kan wel ontzettend veel van jou en je gezin vragen.

Ruim zestig procent van alle pleegouders zou graag (meer) contact met andere pleeggezinnen willen. Want wie begrijpt er beter hoe het voelt om voor een pleegkind te zorgen? Dat het soms als vanzelf lijkt te gaan, maar dat er ook periodes zijn waarin je de lichtpuntjes en successen met een vergrootglas moet zoeken. Daarom zijn er in de loop van de jaren steeds meer lokale en regionale groepen pleegouders ontstaan die op allerlei manieren een hulpbron zijn voor elkaar. In dit Hoe-boek noemen we deze groepen: 'netwerken'. Zij ontmoeten elkaar regelmatig en houden ook op andere manieren contact. Soms zijn netwerken van pleegouders ook gesprekspartner voor de pleegzorgaanbieder en/of de gemeente.

Contact als energiebron

Twee pleegouders vertellen wat het contact met 'collega's' hen oplevert:

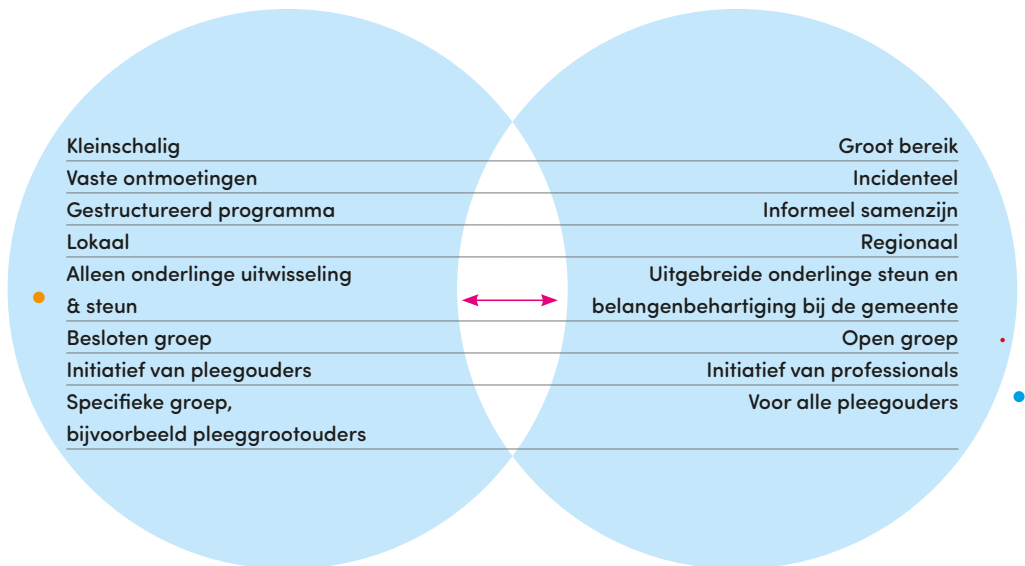
"Vaak heb je wel iemand in je omgeving bij wie je je verhaal kwijt kunt, maar je moet dan zo veel uitleggen. Dat kan gewoon niet altijd. In de gespreksgroep voor pleegouders hoef je er niet omheen te draaien waarom je soms op een bepaalde manier reageert op het gedrag van een pleegkind. Iedereen zit toch in een vergelijkbare situatie en begrijpt wel wat je bedoelt."

"Ik was al ruim een jaar pleegmoeder van twee pleegkinderen, maar had alleen tijdens de voorbereiding met andere pleegouders gesproken. Wat heb ik in het begin veel geleerd van de ervaren, doorgewinterde pleegouders in de groep voor pleegouders. Ik ging na elke bijeenkomst weer opgewekt en vol goede moed naar huis. Nu, jaren later, merk ik dat nieuwe deelnemers weer iets hebben aan mijn inbreng. Kenmerkend voor de groep door de jaren heen is dat de meeste mensen lang blijven en dat er altijd een mix is van ervaren en beginnende pleegouders."

Deze pleegouders verwoorden precies wat een netwerk voor pleeggezinnen kan betekenen: het is een bron van energie. Pleegouders zoeken elkaar graag op om zowel inhoudelijke als praktische kennis te delen. Ervaringen uitwisselen, herkenning, begrip en steun zijn belangrijke elementen van pleegoudernetwerken. Dat je aan een half woord genoeg hebt als je als pleegouders bij elkaar bent, helpt heel erg.

Netwerken in alle soorten en maten

Pleegoudernetwerken zijn er in alle soorten en maten. Van een klein groepje dat elkaar maandelijks treft bij iemand thuis tot een officiële stichting met een bestuur en tientallen activiteiten per jaar. Als je goed naar deze netwerken kijkt, zie je dat ze allemaal een eigen 'mix' hebben gemaakt van de volgende keuzemogelijkheden:

Een netwerk ontwikkelen

Een netwerk is altijd in beweging en geen twee netwerken van pleegouders zijn hetzelfde. Sommige groepen draaien al jaren, andere nog maar kort. En ieder netwerk kent haar seizoenen: de ene periode is er meer activiteit dan de andere. Het hoort er allemaal bij. Altijd geldt dat alles wat aandacht krijgt, groeit. Daarom heeft ook een netwerk van pleegouders wat 'investering' nodig. Gelukkig is een klein beetje meestal al genoeg. Soms zullen er tijden zijn dat je veel kunt brengen in het netwerk, maar soms zal het meer halen zijn. Dat is niet erg, als het uiteindelijk maar in evenwicht is, zodat jullie elkaar als netwerk ook goed aanvullen.

Dit Hoe-boek helpt je stap voor stap...

Dit Hoe-boek is eigenlijk een stappenplan. Een soort wandelroute die je van A naar B brengt. Wat B precies is, dat bepaal je zelf. In hoofdstuk 2 begin je dan ook met het vaststellen van je doel. Zodra je dat helder hebt, is de weg ernaartoe eigenlijk best simpel. De rest van het Hoe-boek helpt je daarbij.

... maar je kunt ook de NVP bellen of mailen.

Waarschijnlijk kom je onderweg een paar dingen tegen waar je echt even over na moet denken. Dan denken we graag met je mee. Want als Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen zijn we al sinds 1950 aan het netwerken.

We doen trouwens nog meer: de NVP is ook je belangenbehartiger. En we investeren in kennisontwikkeling en uitwisseling voor pleegouders. En voor moeilijke vragen kun je altijd contact opnemen met de [helpdesk](#). Op onze [website](#) vind je alle informatie over onze vereniging en over ons werk.

Als je direct wilt bellen of mailen kan dat ook:

030 2931 500 of pleegoudernetwerken@denvp.nl.

2. Een netwerk starten

Voor pleegouders

De eerste stappen

Misschien loop je al een tijdje rond met het idee om elkaar als pleeggezinnen wat vaker op te zoeken. Maar ja... waar begin je? En hoe zorg je dat het niet bij een idee blijft? Deze vier stappen kunnen helpen:

STAP 1: Vorm een kerngroep

Samen een netwerk organiseren is veel leuker en makkelijker. Zoek dus één of twee andere pleegouders om een kerngroep te vormen. Doe daarvoor een oproep in de nieuwsbrief van je pleegzorgaanbieder, gebruik Facebook, Instagram of andere social media, of benader de pleegouderraad van jouw pleegzorgorganisatie met je idee. Wat ook goed kan werken, is samen met je pleegzorgaanbieder en/of gemeente een bijeenkomst organiseren. Daar kun je jouw ideeën dan met andere pleegouders delen. De NVP deelt ook graag jouw oproep. In hoofdstuk 3 vind je meer tips voor kerngroepen.

STAP 2: Bepaal het doel

Een netwerk van pleeggezinnen kan op verschillende manieren vorm krijgen. Je kunt als kerngroep zelf bepalen wat bij jullie past.

Bepaal met elkaar voor ieder onderwerp uit het schema op pagina 6 wat jullie voorkeur heeft. Een grote groep of juist een kleine? Informele ontmoetingen of met een programma? Hoe structureel? De antwoorden die je met elkaar geeft, vormen samen een behoorlijk complete en concrete beschrijving van hoe je het netwerk voor je ziet. Wanneer je ook nog iets concreets kunt zeggen over het aantal pleegouders dat je wilt bereiken, heb je als kerngroep het plaatje voor jouw initiatief compleet. Natuurlijk kunnen er gaandeweg, door voortschrijdend inzicht, nog zaken veranderen. Zo heb je in ieder geval wel een duidelijke stip op de horizon.

STAP 3: Maak een actieplan

Afhankelijk van je voorkeur kun je vooraf als kerngroep al een heel uitgewerkt plan maken, of je kunt het eenvoudig houden en alleen over de eerste bijeenkomst nadenken. In beide gevallen is het goed om wel even stil te staan bij de volgende zaken:

- de invulling van de bijeenkomst(en);
- op welke manier je een netwerk wilt zijn: welke activiteiten, hoe vaak enz.

- hoe je wilt communiceren met je netwerk en hoe je er aandacht aan geeft (mail, WhatsApp, nieuwsbrief, etc.). Vergeet niet te bedenken hoe je met de gegevens van andere pleegouders omgaat (AVG).
- de (eventuele) samenwerking met gemeente en pleegzorgaanbieder;
- de locatie;
- de kosten (en waar betalen we die van?).

In het vervolg van dit Hoe-boek worden al deze onderwerpen verder uitgewerkt.

STAP 4: Bepaal de spelregels en laat het groeien

Een netwerk is altijd in beweging en je weet nooit precies waar het eindigt. Maar: helemaal vanzelf groeit het niet. In de beginperiode is iedereen enthousiast, in andere fases is dat soms iets minder. De ene periode zijn de gesprekken heel open en vol energie, maar het kan ook tijdelijk wat moeilijker gaan.

Besprek daarom regelmatig hoe je vindt dat het gaat, maar ook wat je als groep wilt en van elkaar verwacht. Veel pleegouders hebben geen zin in een 'klaaggroepje', maar hoe voorkom je dit, hoe ga je respectvol met elkaar om? Maar ook: hoe gaan jullie om met elkaars verhalen, de vertrouwelijkheid, met jullie onderlinge verschillen? En hoe zorg je ervoor dat iedereen aan het woord komt tijdens de bijeenkomst?

Moet je je ook afmelden als je niet komt? Allemaal vragen die je vooraf met elkaar kunt bespreken en ook tijdens het proces af en toe nog even erbij mag pakken. Op deze manier draag je met elkaar verantwoordelijkheid en kom je er op tijd achter wanneer er bijgestuurd moet worden.

Voor pleegzorgorganisaties

Als pleegzorgorganisatie kun je natuurlijk ook een netwerk voor jouw pleegouders starten. Je kunt daarvoor dezelfde stappen volgen als die voor de pleegouders. Daarom is dit *Hoe-boek* ook voor jullie.

Bedenk goed welke rol je wilt hebben als pleegzorgorganisatie: ben je een *sparring partner*, ben je een organisator, of ben je een *facilitator*? Zorg er wel altijd voor dat je in de voorbereiding altijd pleegouders betreft. Zij kunnen het beste aangeven wat ze bij een bijeenkomst willen doen en wat ze eruit willen halen. Op deze manier vergroot je de kans van slagen.

Een *sparring partner* denkt mee over de mogelijkheden en laat het organiseren verder aan de pleegouders over. Je kunt natuurlijk een ruimte aanbieden voor ontmoeting, inclusief de koffie en de thee, en het rondsturen van de uitnodigingstekst aan alle pleegouders uit jouw organisatie.

Als *organisator* organiseer je de bijeenkomst(en) en zorg je ervoor dat alles geregeld is: de ruimte, de koffie en de thee, de uitnodigingen en de evaluatie. Je neemt het praktische gedeelte uit handen van de pleegouders.

Als *facilitator* ben je organisator en sparringpartner in één. Je organiseert de bijeenkomst en zorgt ervoor dat alles geregeld is: de ruimte, de koffie en de thee, de uitnodigingen en de evaluatie. Daarnaast kun je de bijeenkomst ook zelf leiden en het programma maken.

Betrek ook de pleegouderraad bij je plannen. Zij zijn zeer betrokken bij de pleegzorgorganisatie en weten heel goed wat er speelt onder de pleegouders. Zij kunnen ook goed meedenken met de onderwerpen voor bijvoorbeeld een thema-avond.

BELANGRIJK:

Weet dat je als pleegzorgorganisatie een rol hebt die niet altijd prettig voor pleegouders kan zijn. Sommige pleegouders willen onderling heel graag even bijpraten zonder het gevoel te hebben dat er 'geluisterd' wordt. Even ongegeneerd vertellen hoe zwaar je het hebt, wil niet betekenen dat een pleegouder het niet meer aankan en dat je als pleegzorgorganisatie dus actie zou moeten ondernemen. Soms is het fijn om alleen met pleegouders te zijn. Respecteer dat als aanbieder en geef daar ook de mogelijkheid voor, óók als jouw rol die van facilitator is.

3. De kerngroep

Af en toe wat pleegouders bij je thuis uitnodigen is natuurlijk zo geregeld. Maar wil je dat wat langer volhouden, of wil je het net wat groter aanpakken? Vorm dan een kerngroepje met twee of drie andere pleegouders. Zeker in de beginfase is het fijn om het denk- en regelwerk samen te doen. En iedereen heeft weer andere contacten, dus reclame maken gaat ook beter. Maar het belangrijkste is toch wel dat samen plannen maken, naar dingen toeleven en samen voldaan terugkijken gewoon leuker is.

Zes tips voor kerngroepen

1. Ga gewoon iets doen

Alle begin is... zo moeilijk als je het zelf maakt. Over de start van een netwerk van pleegouders kun je lang en met veel mensen praten. Maar besteed er niet te veel tijd aan, anders bloedt het idee al snel dood. Kom in actie, ook al heb je nog niet over ieder detail nagedacht. Dan ontdek je vanzelf wat wel en niet werkt. Kies een datum en onderwerp en nodig mensen uit. Je netwerk krijgt dan 'vanzelf' vorm. Probeer de vaart erin te houden, ook als dat betekent dat nog niet iedereen het met alles helemaal eens is.

2. Zorg voor een kartrekker

Een kartrekker trekt de kar. Dat is wel zo handig. Het is iemand die kan organiseren, die kan overzien wat er moet gebeuren en die initiatief neemt. Als je dat in je eentje spannend vindt, zoek dan een maatje, samen sta je sterker. Een goed voorbeeld is de Gezinsparaplu in Amersfoort en omgeving. Daar is een betaalde 'parapluhouder' die vier uur per week de Gezinsparaplu draait. Dat is fijn, want dat geeft vertrouwen en rust voor het netwerk. Je hoeft natuurlijk niet betaald te worden om toch kartrekker te zijn.

Als kartrekker ben jij de spin in het web. Je organiseert bijeenkomsten, of je zorgt ervoor dat ze georganiseerd worden. Je bent aanspreekpunt en je hebt de intentie om langere tijd betrokken te zijn. Soms is het handig als de kartrekker korte lijnen heeft met de pleegzorgorganisatie en de pleegouderraad of de gemeente.

Zorg ervoor dat je de bijeenkomsten die je organiseert, afstemt op de deelnemers. Zoveel mensen, zoveel wensen. Soms is het daarom handig om af te wisselen in dag en tijdstip. Dan kan iedereen komen wanneer het schikt.

3. Zorg voor een gevarieerde groep

Wil je een gevarieerd netwerk? Zoek dan een gevarieerde kerngroep bij elkaar. Creëer een mix van verschillende leeftijden, soorten pleegzorg, geslachten, etc.

Het kan ook zijn dat je juist geen gevarieerde groep wilt, omdat je het fijn vindt om met pleegouders te sparren van pleegpubers of pleegbaby's, of dat je met crisispleegouders een groep wilt vormen. Vorm dan ook op die manier je kerngroep.

4. Betrek de anderen erbij

Als kerngroep hoef je echt niet alles zelf te doen. Vraag anderen in je groep om jullie Facebookpagina te beheren, een activiteit voor te bereiden of het contact met de pleegzorgaanbieder te leggen. Vraag de leden ook om suggesties voor een onderwerp, activiteit of geschikte locatie. Zo wordt het netwerk echt iets van iedereen.

Stem je verwachtingen hierover ook met nieuwkomers af. Dan neem je ze gelijk mee in wat jullie als netwerk belangrijk vinden én kunnen nieuwkomers ook beslissen of dit is wat bij ze past.

5. Zoek voor uitbreiding als het nog niet nodig is

Ben je ooit gevraagd voor een vrijwilligersklus waar ze echt heel dringend iemand voor zochten? Dat is meestal niet zo prettig. Een team dat plezier heeft en lekker draait is aantrekkelijker. Zoek dus op tijd uitbreiding en niet pas wanneer het heel hard nodig is.

6. Laat je inspireren

Als kerngroep is er natuurlijk heel vaak iets te regelen. Maar vergeet niet om samen altijd even terug te kijken als je iets hebt georganiseerd. Vier de dingen die goed gelukt zijn, evalueer hoe het de volgende keer beter kan. Vergeet ook niet te gluren bij de burens: andere netwerken kunnen jullie weer op nieuwe ideeën brengen. En trouwens, je zult de eerste kerngroep niet zijn bij wie de helft van de 'vergadering' opgaat aan het delen van pleegzorgbelevissen. Heerlijk toch?

4. Werving nieuwe deelnemers

Kom je al jaren naar volle tevredenheid met dezelfde acht pleegouders bij elkaar en vind je dat goed genoeg? Dan kun je dit hoofdstuk rustig overslaan. Maar wil je een nieuw netwerk starten, de groep uitbreiden of een activiteit extra onder de aandacht brengen? Dan vind je hier duidelijke antwoorden op de vraag hoe je nieuwe deelnemers kunt werven.

Wie wil je bereiken? Bepaal je doelgroep

Weet je wie je precies bereiken wilt? Dat bepaalt namelijk van welke acties je het meest kunt verwachten. Wil je alle pleegouders uitnodigen, of juist een bepaalde groep? En uit welke plaats of regio?

Pleegzorgorganisaties weten welke pleegouders er in jouw plaats of regio zijn, maar zij geven natuurlijk niet de gegevens. Je kunt hen uiteraard wel inzetten om jouw oproep te delen en ze kunnen meedenken over hoe jij pleegouders kunt bereiken. Vergeet ook niet om de gemeente te informeren over je plannen, wie weet wat zij kunnen betekenen voor jullie. Daarnaast zijn er meer actiepunten die je kunt doen. Je leest ze hieronder. Gelukkig werkt iedereen meestal graag mee.

Communiceer zo persoonlijk mogelijk

Over het algemeen geldt dat een persoonlijke uitnodiging het best werkt. Een berichtje waar jouw naam boven staat, spreekt meer aan dan een algemene mailing die tegelijkertijd naar tig andere adressen gaat. Probeer mensen dus zo veel mogelijk persoonlijk te benaderen.

Ook in de manier waarop je mensen aanschrijft kun je 'dichterbij' komen. Officiële uitnodigings taal staat mooi, maar schept wat afstand. Schrijf dus persoonlijk, gebruik 'je' en 'jij'. Vertel ook wie het initiatief neemt en waarom.

De kunst is om mensen het gevoel te geven dat ze 'dit niet willen missen': creëer een FOMO (Fear of Missing Out). Veel pleegouders krijgen dat gevoel vooral wanneer ze voor een pleegzorgactiviteit in hun directe omgeving worden uitgenodigd. Daar is veel behoefte aan. De meeste pleegouders zullen dan ook meteen de agenda trekken om te kijken of ze erbij kunnen zijn.

Hoe werf je nieuwe pleegouders voor je netwerk?

Uit ervaringen van bestaande netwerken weten we dat een combinatie van deze vier vormen van uitnodigen het best werkt:

1. Persoonlijk contact

Benader pleegouders zo gericht mogelijk. Dus: de pleegouders die je persoonlijk kent, benader je ook persoonlijk. En wanneer alle pleegouders die je kent datzelfde in hun netwerk doen, bereik je waarschijnlijk al een behoorlijke groep. In je werving kun je ook iets toevoegen dat pleegouders aanspreekt: een quote of een persoonlijke anekdote over waarom jij pleegouder bent geworden of waarom je graag andere pleegouders ontmoet. Als je mensen uitnodigt voor een evenement, kun je voorstellen dat zij ook weer een andere pleegouder meenemen. Zo gaat de sneeuwbal rollen.

2. Via de pleegzorgorganisaties

Iedere pleegzorgorganisatie ziet waarschijnlijk direct de meerwaarde van een netwerkbijeenkomst voor pleegouders. Grote kans dus dat zij de uitnodiging willen verspreiden onder 'hun' pleegouders. Begin gewoon bij je eigen pleegzorgbegeleider, dan ontdek je snel genoeg wie je daarbij verder kan helpen. Wil de organisatie een bericht in haar nieuwsbrief plaatsen? Fijn! Let dan wel op de verschijningsdata, soms duurt het een tijdje voor er weer een nieuwsbrief verschijnt.

Het kan ook handig zijn om de beleidsambtenaar Jeugd van je gemeente hierbij te betrekken. Hij of zij kan soms net even de goede link leggen zodat de pleegzorgorganisatie haar medewerking toezegt. En ook deze persoon kan weer een eigen netwerk van mogelijk geïnteresseerde pleegouders hebben.

3. Via lokale en regionale media

Laat weten dat je er bent! Plaats een berichtje in de lokale of regionale krant. Je zult verbaasd zijn hoe goed die bladen gelezen worden. Je bericht is trouwens niet alleen bedoeld om mensen te 'werven', het is sowieso goed dat iedereen weet dat jullie netwerk er is. Wie weet komen er wel mensen op af die overwegen zelf pleegouder te worden...

PRO-TIP:
zet in de titel/kop van je bericht in ieder geval het woord 'pleegouders', koppensnellende pleegouders haken daar zeker op aan!

4. Via social media

Kijk wie er in jullie groep handig is met sociale media, zodat je ook deze kanalen goed kunt gebruiken. Deel in de aanloop naar de activiteit een bericht op Facebook, X, TikTok of Instagram. Plaats tijdens of na de bijeenkomst foto's en een verslagje. Zo kun je goed laten merken dat jullie er zijn.

Tussen de bijeenkomsten door kun je inspiratiemails sturen naar de pleegouders die al aangesloten zijn. Je kunt vragen of ze de mail door willen sturen naar andere pleegouders. Nodig ze dan ook direct uit voor jullie volgende bijeenkomst!

Alles wat aandacht krijgt...

Je voelt je als pleegouder extra welkom als er echt aandacht aan de uitnodiging besteed is. Dan wordt het vast ook een bijzondere bijeenkomst. Een mooie uitnodiging is tegenwoordig zo gemaakt.

TIP:
in Canva maak je de
mooiste uitnodigingen
heel eenvoudig.

5. Bijeenkomsten organiseren en begeleiden

Een pot koffie en een pot thee. Vaak heb je daarmee al voldoende ingrediënten voor een geslaagd gesprek met andere pleegouders. Waarschijnlijk doen de meeste netwerken eigenlijk ook niet meer dan dat: bij elkaar komen, koffie drinken en bijpraten. En dat soms al meer dan tien jaar lang. Bijzonder toch?

Misschien is koffie en thee genoeg. Wat er allemaal nog meer kan, lees je in dit hoofdstuk. Je vindt hier ideeën en tips die kunnen helpen bij het organiseren en invullen van de bijeenkomsten van jullie netwerk.

Maak een (jaar)kalender

Pleegouders zijn drukke mensen. Daarom is het handig om de data van de bijeenkomsten een halfjaar of een jaar vooruit te plannen. De exacte invulling van sommige bijeenkomsten kan dan nog gewoon openstaan. Probeer ver vooruit geplande data niet met alle deelnemers af te stemmen, dat wordt toch lastig. Als pleegouders graag komen, houden ze hun agenda voor deze bijeenkomsten leeg!

Er zijn groepen die een 'Gouden Regel' hanteren. Zo komen pleegouders in Noord-Holland elke eerste dinsdag van de maand bij elkaar, steeds bij dezelfde pleegouder thuis. In Noord-Brabant is een groep die iedere maand op de 21e afspreekt. En valt die dag op een zondag? Dan komt het hele pleeggezin mee en gaan ze met elkaar iets leuks doen.

Zit je nog in de opstartfase? Kijk ook dan of je alvast drie data kunt plannen. Zo creëer je een 'proefperiode'. Het voordeel? Je hebt langer de tijd om je initiatief bekend te maken, pleegouders kunnen eraan wennen en je kunt wat afwisselen en uittesten in de vorm.

TIP:
Soms is het fijn om met elkaar te eten. Eten verbindt tenslotte.

Wel of geen thema?

Uiteraard is pleegzorg altijd het onderwerp en valt er iedere bijeenkomst meer dan genoeg uit te wisselen. Veel groepen komen dan ook bij elkaar zonder specifiek thema of programma. Dat kan jarenlang goed gaan. Sommige groepen merken echter dat dit soms wat eenzijdig wordt. De meeste verhalen zijn al eens verteld. Dezelfde mensen voeren meestal het woord. Dat brengt je niet altijd verder.

Variatie kan daarom goed zijn. Om je daarbij te helpen heeft de NVP een aantal kant-en-klare werkvormen voor een goed **gesprek** ontwikkeld, speciaal voor groepen pleegouders.

Bijvoorbeeld:

- het gespreksspel 'Vertel Verder'
- het kaartspel 'Hoe gaat het met je'
- het 'Ideeënboek voor pleegoudernetwerken' (met 45 ideeën om samen te gaan doen!).
- Wil je een activiteit organiseren waarbij pleegouders vooral elkaar kunnen spreken zonder een speciaal thema? Kijk dan eens in het draaiboek 'In gesprek met pleegouders'. Je vindt er acht creatieve werkvormen voor een groepsgesprek. 'Het Pleegzorg Gespreksspel – Vertel Verder' is daar ook speciaal voor gemaakt.
- een heel aantal draaiboeken waarin stap voor stap wordt uitgelegd hoe je een bijeenkomst kunt begeleiden, bijvoorbeeld door iedereen een brief te laten schrijven of door met elkaar een artikel te lezen en bespreken. Ook de draaiboeken vind je op de site van de NVP:

Materialen voor groepen pleegouders

Spreker te gast

Wil je een onderwerp agenderen waar jullie zelf de kennis niet voor hebben? Dan kun je overwegen om een spreker uit te nodigen. Sommige sprekers vragen een vergoeding, maar een medewerker van de pleegzorgorganisatie, de gemeente of het wijkteam doet het vaak kosteloos.

Voor de organisatie van een bijeenkomst met een gastspreker heeft de NVP ook een draaiboek beschikbaar (zie hoofdstuk 10). Daarmee zorg je voor een goede voorbereiding, afstemming met de spreker en (dus) voor een geslaagde avond.

Daarnaast vind je op de site van de NVP een **sprekerspool**, inclusief contactgegevens. Hierin hebben we mensen verzameld die iets met het onderwerp pleegzorg hebben en die je kunt boeken als spreker.

Jouw rol tijdens de bijeenkomsten

Goed om over na te denken: wat doe jij tijdens de bijeenkomsten? Als je er van tevoren niets over afspreekt, zul je deels gewoon meedoen en deels druk zijn met organisatorische dingen. Prima natuurlijk, maar als je soms liever echt meedoet, spreek dan bijvoorbeeld met de anderen af dat je om de beurt voor de catering zorgt.

Afhankelijk van het programma van de bijeenkomst is er meer of minder leiding en sturing nodig. Je kunt makkelijk te sturend zijn, maar te weinig sturend komt misschien nog wel vaker voor. Dan wordt het een wat rommelige bijeenkomst. Er zit weinig lijn in het gesprek, er wordt niet geluisterd of mensen voelen zich overspoeld door die ene pleegouder die maar niet ophoudt met vertellen.

Het gesprek in de groep

Je kunt de manier waarop het gesprek vorm krijgt op eindeloos veel manieren beïnvloeden. Wanneer iemand in de groep wat stil lijkt te zijn, kun je diegene even extra opzoeken en iets vragen. Wanneer één ouder wel erg veel aan het woord is, kun je een ander gericht een vraag stellen. En doorvragen als iemand iets vertelt, kan meer diepgang in het gesprek brengen.

De kracht van een netwerk van pleegouders is soms ook de zwakte. Mensen herkennen zó veel in wat de ander vertelt, dat zij niet meer luisteren maar direct hun eigen verhaal beginnen te vertellen. In dat geval kun je proberen met een vraag weer even de aandacht te vestigen op degene die eigenlijk aan het woord was.

Tot slot: zorg voor een duidelijk en goed begin.

Heet iedereen altijd (kort) welkom.

Ook als het een koffiegroep is, kan dat verstandig zijn. Een gezamenlijke aftrap met de hele groep brengt rust en aandacht in de groep. En let ook richting het einde weer op de tijd: ga niet stilzwijgend voorbij aan de afgesproken eindtijd, dat is niet prettig voor de mensen die op tijd weg willen. Dat er na afloop nog (lang) nagepraat wordt is uiteraard prima.

6. Hoe pleegouders een netwerk vormen

Als pleegouder sluit je je aan bij een netwerk omdat je graag contact wilt met 'collega-pleegouders'. De momenten waarop je elkaar ontmoet zijn het hart van de meeste netwerken. Maar er is meer mogelijk. In dit hoofdstuk vind je verschillende (extra) opties op een rij.

Online verbonden

1. E-mailadressen en telefoonnummers uitwisselen

Veel pleegoudernetwerken kiezen ervoor om elkaars adressen en telefoonnummers te delen. Zo zorg je ervoor dat je elkaar kunt bereiken als je een vraag hebt, oppas zoekt of op zoek bent naar een autostoeltje of kinderkleren. Uiteraard is iedereen vrij om hier wel of niet aan mee te doen, maar in de praktijk vindt vrijwel iedereen dit prima. Spreek wel af dat je nooit zonder toestemming elkaars contactgegevens doorgeeft aan iemand van buiten het netwerk.

2. Social media

Social media is heel fijn om in te zetten als je andere pleegouders wilt bereiken of als je je bijeenkomsten wilt aankondigen. Er is rondom pleegzorg veel te doen op Facebook en Instagram.

Facebook

Er bestaat een aantal Facebookgroepen die specifiek bedoeld zijn voor pleegouders. Zo heb je het Pleegoudersforum Nederland en hebben verschillende netwerken een eigen besloten groep. Om te zien of er wat bij jou in de buurt is, kun je de zoekfunctie gebruiken via Facebook. 'Pleegouders' en jouw woonplaats of regio levert soms wat op! Je kunt je aansluiten of een eigen besloten groep starten.

'Besloten' betekent dat je als buitenstaander niet kunt zien wat er in de groep gebeurt. Dat is een belangrijke voorwaarde om een groep te laten functioneren. Iedereen met een Facebookaccount kan door de beheerder voor de groep worden uitgenodigd.

Tips voor het beheren van een besloten Facebookgroep:

- De Facebookpagina is niet alleen een plek om iets met de hele groep te delen, het is ook een manier om makkelijk persoonlijk contact te leggen met een andere pleegouder. Die vind je in de groep en stuur je vervolgens een persoonlijk bericht.

- Zorg voor activiteit. Plaats regelmatig zelf berichtjes. Dat kan iets zijn uit je eigen pleeggezin of een berichtje over een komende activiteit. Of deel berichten van andere Facebookpagina's en websites over pleegzorg. Actie geeft reactie, en regelmatig 'posten' van een berichtje is belangrijk om de interactie op gang te houden.
- Op zoek naar inspiratie voor je Facebookgroep? Volg dan zelf via Facebook ook een aantal andere pagina's en groepen. Zoals die van de NVP, het 'Pleegoudersforum Nederland' of Pleegzorg.nl

Instagram

Op Instagram kun je geen groepen vormen. Het is meer een plek voor inspiratie en informatie, altijd aangevuld met beeld. Zeker een goede plek om te laten zien wat je als groep pleegouders aan het doen bent én je te laten inspireren door anderen.

Andere social media

Er is natuurlijk nog veel meer social media. Aan jou de uitdaging om die op een leuke manier in te zetten voor jouw pleegouders!

3. WhatsAppgroep

Sommige groepen pleegouders hebben een eigen WhatsAppgroep. Makkelijk om snel iets met de hele groep te delen.

Een paar tips en aandachtspunten:

- Vaak wordt gedacht dat zo'n groep alleen mag bestaan als iedereen meedoet. Dat is niet per se het geval. Sommige mensen vinden het prima om niet alles te volgen. Check met elkaar wat voor iedereen de beste oplossing is.
- Neemt niet iedereen deel aan de groep? Dan heb je nog een andere manier nodig om belangrijke dingen met iedereen te delen.
- Voorkom dat de groep al te veel volloopt met geklets. Spreek af dat je zuinig bent op elkaars tijd en als je het nodig vindt kun je afspraken maken over hoe je op elkaar reageert (bijvoorbeeld: als er een vraag komt over wie er mee wil doen: reageer alleen als je komt!). Zo kan je er bijvoorbeeld ook aan denken om slechts een of twee beheerders te benoemen. Tegenwoordig is er ook veel mogelijk binnen WhatsApp met communities, peilingen, aparte groepen, etc.
- Vind je WhatsApp op de telefoon maar lastig? Gebruik dan 'WhatsApp web' op je computer. Erg handig!

4. Pleegzorg.nl

Pleegzorg.nl is dé plek waar je alles vindt over pleegzorg. Er is een Gids met trainingen e-learnings en er zijn inspirerende verhalen te vinden.

Lief & Leed

Een netwerk is natuurlijk veel meer dan alleen de ontmoetingen en online contact. Je komt elkaar tegen in de supermarkt of op het voetbalveld. Je leeft mee met de grote en soms ingrijpende gebeurtenissen die je als pleegouders meemaakt. Misschien kom je snel even langs als er ergens een nieuwe plaatsing is of zoek je elkaar af en toe thuis op voor een wijntje.

Juist omdat pleegzorg steeds meer lokaal wordt, nemen de mogelijkheden om elkaars hulpbron te zijn toe. Zo werd een pleegkind waar in het ene gezin geen plek meer voor was door een ander gezin in die gemeente verwelkomd. Het pleegkind profiteerde ervan: de overgang ging vrij geruisloos omdat hij op dezelfde school en in dezelfde omgeving bleef. Hij bleef zelfs regelmatig zijn vorige pleegouders zien.

Zes tips voor jouw netwerk:

1. Zorg voor een 'lief & leed pot' waar iedereen wat geld in doet (contant of via een 'penningmeester' of **Groepie** (van Tikkie)). Dan kun je elkaar af en toe een hart onder de riem steken met een bloemetje, kaartje of reep chocola.
2. Houd als netwerk een verjaardagskalender bij zodat iedereen weet wie wanneer jarig is.
3. Houd als netwerk de 'kom-dag' van alle pleegkinderen bij: de dag waarop de kinderen bij één van jullie gezinnen geplaatst werden.
4. Spreek zo nu en dan overdag af en neem de kinderen mee. Wanneer je elkaars (pleeg)kinderen leert kennen, begrijp je elkaars verhalen en dilemma's beter.
5. Of organiseer eens per jaar een *pleeggezinnendag*. Met een speeltuin, een boswandeling en een broodje knakworst heb je al genoeg ingrediënten om er iets onvergetelijks van te maken.
6. Kijk eens naar de **Worteltuinen** in Nederland en organiseer daar een keer een bijeenkomst. Een Worteltuin geeft een heel andere beleving dan een huiskamer of zaaltje. Leuk voor de afwisseling!

7. Samenwerken met pleegzorgaanbieder en gemeente

Sommige netwerken van pleegouders werken volop samen met de pleegzorgaanbieder(s) en anderen juist niet. Als netwerk bepaal je uiteraard zelf wat je wilt. Werk je liever helemaal op eigen kracht? Dan zul je soms wat ondersteuning missen. Kies je voor samenwerking? Zorg dan wel dat het een netwerk van pleegouders blijft.

Samenwerken en toch onafhankelijk zijn: het kan prima. In dit hoofdstuk lees je hoe je als zelfstandig netwerk van pleegouders kunt profiteren van de ondersteuning van pleegzorgaanbieders, gemeente en anderen.

Praktische hulp

Welke vragen denk je dat netwerken van pleegouders het vaakst stellen aan een pleegzorgorganisatie of gemeente? De vraag om hulp bij het uitnodigen van pleegouders staat op nummer één, gevolgd door de vraag om een geschikte locatie voor een bijeenkomst. En voor beiden geldt dat het antwoord meestal 'ja' is. Prettig toch? En trouwens: vaak kunnen zij ook een inhoudelijke bijdrage leveren aan jullie netwerk van pleegouders. Zeker als je het op tijd vraagt kan er vaak veel. Dus: durf te vragen!

Pleegzorgorganisaties

Iedere pleegzorgorganisatie wil graag goed voor pleegouders zorgen. Daarom is er altijd begeleiding en is er meestal een aanvullende vorm van scholing en training. Steeds meer gaat het daarbij ook om het faciliteren van uitwisseling tussen pleegouders. Er zijn zelfs organisaties die een eigen 'begeleider Pleegoudernetwerken' hebben aangesteld of die zelf uitwisselingsbijeenkomsten organiseren.

Je kunt goede afspraken maken over de manier waarop je als netwerk wilt functioneren. Er hoeft echt niet altijd een pleegzorgwerker aan te schuiven, maar zo af en toe is dat misschien wel heel nuttig. Een pleegzorgwerker kan ook alleen komen 'luisteren' zonder zich meteen in ieder gesprek te mengen.

Wil je een inhoudelijk onderwerp behandelen of leeft er een prangende vraag in de groep? Zoek dan als eerste contact met iemand van de pleegzorgorganisatie. Zij kunnen je meestal goed helpen. Het leuke is dat je elkaar meteen ook beter en op een andere manier leert kennen.

Als je hulp krijgt van je pleegzorgorganisatie, spreek dan ook af hoe je om wilt gaan met pleegouders van andere organisaties. De meeste groepen zijn gemengd en dat heeft als voordeel dat je van elkaar kunt leren. Maar soms willen pleegzorgorganisaties alleen groepen begeleiden met pleegouders die bij hen zijn aangesloten. En dan is het fijn dat je dat van tevoren weet.

TIP: Vraag jouw pleegzorgorganisatie of zij alle nieuwe pleegouders op de hoogte willen stellen van jullie netwerk. Of nog beter: geef ze een folder of flyer mee die pleegzorgwerkers kunnen uitdelen.

De Pleegouderraad

Iedere pleegzorgorganisatie heeft een Pleegouderraad (Por). Dit is een groep pleegouders die gevraagd en ongevraagd advies en feedback geeft over wat er binnen de organisatie gebeurt. In veel Pleegouderraden wordt veel over 'netwerken van pleegouders' gepraat. Want iedereen weet dat dit voor pleegouders helpend is, maar dat pleegzorgorganisatie er niet altijd gelegenheid voor geven. Als je je netwerk wilt opbouwen of uitbreiden, kun je eens peilen hoe dit leeft bij de Pleegouderraad van jouw pleegzorgorganisatie. Wie weet kunnen ze je ook helpen met het uitnodigen of organiseren van een evenement.

De gemeente

De rol van de gemeente in de lokale zorg voor jeugd wordt steeds zichtbaarder. Langzaam ontdekken zij ook de wereld van pleegkinderen en pleegzorg. Dat is in de praktijk vaak nog niet zo eenvoudig.

Het is de moeite waard om kennis te gaan maken met de beleidsmedewerker jeugd of de wethouder van de gemeente. Dan hoor je wat meer over wat er bij hen speelt en kun je jouw netwerk van pleegouders introduceren. De meeste gemeenten helpen je graag als je iets nodig hebt. Wil je een spreker uitnodigen die een vergoeding vraagt of heb je een ruimte nodig die wat geld kost? Vraag je gemeente om een bijdrage, er zijn vaak budgetten beschikbaar, want pleegzorg wordt belangrijk gevonden en gemeenten zoeken soms zelfs naar een manier om iets voor pleeggezinnen te kunnen doen. En 100 of 250 euro is voor ons veel geld, maar voor een gemeente niet.

Overigens werken vrijwel alle gemeenten in hun jeugdbeleid samen met omliggende gemeenten. Of en op welke manier dat in jullie gemeente werkt, kun je eenvoudig nakijken op [deze kaart](#). Wil je structurele samenwerking met of steun van de gemeente of regio? De NVP weet de weg en kan je helpen bij het kiezen van de juiste aanpak.

Samenwerking met andere lokale organisaties

In 2015 ging de verantwoordelijkheid voor de Jeugdzorg naar gemeenten. Een gevolg daarvan is dat er op lokaal niveau contacten beginnen te ontstaan tussen iedereen die bij pleegzorg betrokken is. Dat biedt mogelijkheden.

Nodig eens iemand van het wijkteam uit om te vertellen over het werk dat zij doen en te onderzoeken wat je voor elkaar kunt betekenen. Of ga op bezoek bij de directeur van de school voor speciaal onderwijs waar jullie pleegkinderen misschien naartoe gaan. Vraag iemand uit een praktijk voor opvoedadvies om iets te vertellen over een onderwerp dat jullie interesseert. Of vraag de bibliotheek of de speelgoedbank of je daar bij elkaar kunt komen. Zo bouw je meer en meer contacten op waar je als netwerk en als pleegouders je voordeel mee kunt doen.

Delen wat je ziet en hoort

Als netwerk van pleegouders hoor je ontzettend veel van wat er speelt in de lokale wereld van pleegzorg. Natuurlijk blijft alles wat er besproken wordt binnenskamers. Maar als er belangrijke signalen zijn, geef die dan door aan de gemeente of de pleegzorgorganisatie. Want als (netwerk van) pleegouders zie en hoor je dingen die zij misschien niet zo scherp hebben. Door die signalen te delen help je jullie pleegkinderen en pleeggezinnen echt verder. In Hoofdstuk 8 lees je hier alles over.

8. Belangenbehartiging: op naar de best mogelijke pleegzorg

Belangenbehartiging. Volgens het woordenboek: *het zich inzetten voor iets dat belangrijk is voor iemand*. In het geval van pleegzorg betekent het dat je je als pleegouder bij diverse instanties inzet voor de zorg voor (jouw) pleegkinderen (naast de zorg die je sowieso al levert natuurlijk). Uiteraard is dat niet verplicht. Maar mocht je het leuk of interessant vinden, dan vind je in dit hoofdstuk voorbeelden en een aantal praktische tips, zodat je weet waar je bij belangenbehartiging op kunt letten.

Knokken voor je pleegkind

Iedere pleegouder maakt weleens mee dat de kwaliteit van de zorg te wensen over laat. Dat doet iets met je vertrouwen. Vraag pleegouders naar hun ervaringen en je kunt vaststellen dat het meestal redelijk goed gaat, soms flink rommelig kan zijn en af en toe echt misgaat.

Reden dus om goed op te letten als pleegouder en contact te onderhouden met diverse instanties. Een taak waar de meeste pleegouders van tevoren niet op hadden gerekend, en het is natuurlijk ook niet verplicht. Toch zijn er in ons land veel voorbeelden van pleegouders die actief opkomen voor de belangen van pleegzorg en pleegkinderen. Ze dragen bij aan de kwaliteit van pleegzorg door bepaalde thema's, misstanden of situaties te signaleren en aan de kaak te stellen. Soms door een appèl te doen op een gemeente of pleegzorgaanbieder. Of door een brief te sturen aan de staatssecretaris. Soms door mee te werken aan een groot onderzoek of door (lokale) media-aandacht te creëren.

Als netwerk van pleegouders kun je ook een rol vervullen door jullie krachten te bundelen. Door te luisteren naar wat er bij iedereen speelt, gezamenlijk in de pen te klimmen of actief 'actie te voeren' tegen dingen die volgens jullie écht anders moeten.

Maar let op: wees je bewust van jouw rol als kartrekker. Het kan zijn dat er een conflict ontstaat tussen een pleegouder uit jouw netwerk en de pleegzorgorganisatie. Je hebt dan mogelijk de neiging om partij te trekken voor de pleegouder, terwijl je waarschijnlijk het hele verhaal niet kent. Bij twijfel kun je de pleegouders altijd naar de [helpdesk](#) van de NVP verwijzen, dan kun jij de objectieve kartrekker van het netwerk blijven.

Kies de juiste toon

De meeste pleegzorgwerkers en bestuurders zien de inbreng van pleegouders als belangrijke informatie. Toch wordt er niet altijd geluisterd. Dat kan te maken hebben met de manier waarop dingen aangekaart worden of het moment waarop dit gebeurt. En uiteraard zie je als pleegouder(s) niet altijd het hele plaatje.

Word je boos of blij je constructief? Doe je een suggestie of stel je een eis? Het is steeds weer zoeken naar hoe je de meeste invloed hebt. Vast staat dat goed contact met de 'andere partijen' de kans dat je gehoord wordt aanmerkelijk vergroot.

Kies het juiste niveau

Beslissingen over pleegzorg worden in ons land op vier niveaus genomen:

- *Het Rijk* bepaalt de kaders, grotendeels vastgelegd in de Jeugdwet.
- *Gemeenten* voegen daar lokaal accenten aan toe en sturen zo de pleegzorgaanbieders aan.
- *Regionale samenwerkingsverbanden* van gemeenten vormen een derde belangrijke 'laag'. Dit zijn de zogenaamde Jeugdzorgregio's en zij maken soms beleid per regio.
- *Pleegzorgorganisaties* hebben best veel ruimte om zaken naar eigen inzicht in te vullen.

Het is dus zaak dat je het goede onderwerp op het goede niveau aankaart. Als netwerk van pleeggezinnen kun je vooral veel doen binnen de eigen gemeente of regio. Ga bijvoorbeeld eens in gesprek met de wethouder. Nodig hem of haar uit op een ontbijt bij één van jullie thuis tijdens de week van de pleegzorg (meestal in november) en laat zien hoe jullie pleeggezin zijn. Je kunt ook de beleidsambtenaar jeugd een keer ontmoeten en uitleggen wat jullie belangrijk vinden voor pleeggezinnen.

Voor thema's die landelijk op de agenda moeten komen, maken we ons als NVP sterk. En lokaal is het soms wijs om samen te werken met bijvoorbeeld gezinshuisouders of met alle ouders van kinderen die een PGB (persoonsgebonden budget) ontvangen.

Werk samen met de Pleegouderraad

Iedere pleegzorgorganisatie heeft een Pleegouderraad (Por). Ook zij behartigen de belangen van de pleeggezinnen. Stem je acties dus zo goed mogelijk met hen af. Jullie kunnen hen helpen aan goede informatie over wat er leeft bij pleegouders. Zo help je de leden van de Por om te werken aan een sterkere pleegzorg. Op de site van [De NVP](#) vind je informatie voor een ondersteuningsprogramma voor pleegouderraden.

Ga de dialoog aan tijdens een netwerkbijeenkomst

Sommige pleegouders zoeken elkaar bewust op om gezamenlijk een signaal af te geven. Bij anderen speelt dat veel minder. Toch kan ieder netwerk van pleegouders een bijdrage leveren aan de kwaliteit van pleegzorg in Nederland door actief de dialoog aan te gaan met professionals en beleidsmakers. De NVP heeft daarom ook een draaiboek 'Samenwerken aan betere pleegzorg' ontwikkeld voor een bijeenkomst waarin iedereen die bij pleegzorg betrokken is met elkaar het gesprek aangaat (zie hoofdstuk 10).

9. Financiën

Goed om al vroeg bij stil te staan: wat gaat je netwerk kosten en wie gaat dat betalen? In dit hoofdstuk lees je waar je op moet letten.

De kosten van een netwerk

Wanneer je op een rijtje zet wat het kost om een netwerk van pleegouders te organiseren, ben je in sommige gevallen snel klaar. Een kop koffie kost je de kop niet en iedereen neemt om beurten iets lekkers mee. Helemaal prima! Maar wil je soms een gastspreker uitnodigen of heb je een grotere ruimte nodig? Dan wordt het al een ander verhaal. De kosten lopen nog verder op als je bijvoorbeeld een website wilt maken. Of als je regelmatig iets voor ouders en kinderen samen wilt organiseren.

Inkomsten vinden

Weet je wat je plannen gaan kosten en is het meer dan je zelf kunt betalen? Geen nood. Meestal is het goed te doen om inkomsten te vinden. Volg daarvoor de volgende stappen:

1. Bekijk wat pleegouders zelf kunnen betalen

Natuurlijk leg je geen gepeperde rekening neer bij de pleegouders in je netwerk. Maar als je ergens bij elkaar komt waar de koffie geld kost, kun je misschien wel een spaarpot op tafel zetten of een **Groepie** aanmaken. En ben je gewend af en toe een kaart of cadeautje te regelen voor iemand die dat verdient? Dan is een lief & leed-pot misschien een goed idee (zie hoofdstuk 6). Tenslotte kun je iets afspreken over het beurtelings regelen van de hapjes en drankjes. Ook dat scheelt alweer een stuk.

2. Benader de gemeente

Gemeenten zijn graag betrokken bij initiatieven die pleegouders kunnen helpen. Veel netwerken van pleegouders vragen hun gemeente te helpen bij de organisatie van hun eerste bijeenkomst en zelfs om de locatie en de catering te betalen. Ook wanneer je plannen wat structureler worden, kun je een poging wagen om een bijdrage te krijgen. Het is dan wel belangrijk dat je op een rijtje zet waar je kosten voor gaat maken. Ook komt er waarschijnlijk wat papierwerk en enig geduld bij kijken. Vraag aan de beleidsambtenaar die zich met jeugdbeleid bezig houdt waar je het best kunt aankloppen. Gegevens van deze beleidsambtenaar vind je vaak op de website van de gemeente. Soms zijn er budgetten voor bewonersinitiatieven waar je idee goed onder past. In andere gevallen bestaat er soms een bijdrage vanuit het budget voor jeugdbeleid.

3. Benader fondsen

Heb je grote plannen of kun of wil je de gemeente niet benaderen? Dan kun je ook een aanvraag indienen bij een vermogensfonds. Zo'n fonds beheert een bepaald vermogen en steunt daar verschillende goede doelen mee. Pleegzorg is een doel waar best veel fondsen iets aan willen bijdragen. Een aanvraag indienen kost doorgaans wel wat werk: je hebt een uitgewerkt plan met een begroting nodig. In een aantal gevallen is het dan nodig dat het netwerk een zelfstandige stichting wordt. Voorbeelden van stichtingen zijn: de stichting 'Platform Pleeggezinnen Achterhoek' en 'Pleegzorgnetwerk Rijssen-Holtén'.

Bij gemeenten en fondsen kun je het argument aandragen dat pleegouder-netwerkbijeenkomsten helpend zijn bij het overeind houden van de pleegouders en dus ook bijdragen aan het voorkomen van breakdown. Het zal vaak leiden tot een positief advies voor financiële ondersteuning. Jouw netwerk financieel ondersteunen zal namelijk altijd goedkoper zijn dan één of meerdere breakdowns. Én levert ook minder emotionele stress op. Daarbij kan je je afvragen wie jij (of je netwerk) kent bij de gemeente of een fonds. Zo'n 'kruiwagen' kan nuttig zijn.

10. Draaiboeken voor een bijeenkomst

Op [onze website](#) vind je kant-en-klare draaiboeken voor inspirerende en creatieve bijeenkomsten met pleegouders. Stap voor stap en van A tot Z uitgelegd voor groepen van vijf tot vijftig (of meer) pleegouders.

In gesprek met pleegouders

Acht creatieve ideeën voor een goed (kennismakings-)gesprek. Van cupcakes met vragen tot het delen van verhalen aan de hand van gezinsfoto's.

Het pleegzorg gespreksspel 'Vertel Verder'

Een speelse manier om echt met elkaar door te praten. Stel elkaar verrassende vragen, de dobbelsteen bepaalt welke!

Was getekend

Zet je pleegzorggedachten op papier en schrijf een brief aan je pleegkind of aan iemand anders. Door de brieven aan elkaar voor te lezen kom je als groep dichter bij elkaar en krijgt iedereen nieuwe energie.

Leesvoer

Lees met elkaar hetzelfde artikel of boek. Bijvoorbeeld over hechting, of over eigen kinderen van pleegouders. Gebruik de creatieve werkvormen om door te praten en te bedenken wat jij ermee kunt.

Zorg voor je gezin

Een eerlijk gesprek over wat pleegzorg je oplevert, maar ook over wat het je kost. Hoe blijf jij fris? Hoe houd je aandacht voor je eigen gezin? Met volop ruimte om ideeën uit te wisselen.

Praten met je pleegkind

Wat kun je doen om het contact met je pleegkind te versterken? Wat zeggen 'deskundigen' daarover en wat vind jij daarvan? Een levendige workshop over (mis-)communicatie en contact.

Wat zou jij doen?

Een op intervisie en socratische gespreksvoering gebaseerde methode om met elkaars pleegzorgdilemma's mee te denken. Bijzonder leerzaam voor iedereen!

TIP: neem een kijkje in de pleegzorgboekenclub en vind inspiratie voor boeken over pleegzorg.

Gast spreker op bezoek

Een heel draaiboek vol tips en trucs om van een bijeenkomst met een gast spreker een succes te maken. Extra aandacht voor de vraag wat je als pleegouders praktisch kunt met alle informatie.

Pleegzorgeiland

Hoe gaat het écht met je? Kostbare gesprekken over de mooie en moeilijke kanten van pleegzorg.

Knokken voor je pleegkind

Een bijeenkomst waarin je met elkaar inventariseert waar je als pleegouders tegenaan loopt. Met elkaar schrijf je een brief aan de wethouder jeugd en de pleegzorgorganisatie.

Samen werken aan betere pleegzorg

Een programma voor een dialooggesprek met pleegouders, pleegzorgorganisaties en gemeente(n). Hoe staan we écht samen rondom de pleegkinderen? Wat kan en moet er beter en hoe zorgen we dat we daarin ook echt samen optrekken?

TIP: kijk eens welke sprekers er in de pleegzorg sprekerspoel zitten.

11. Online samenkomen

Online samenkomen en elkaar ontmoeten via Teams, Zoom of Google Meet is eigenlijk niet meer weg te denken. Ook voor een pleegoudernetwerk kan online samenkomen een prettige en handige manier zijn om elkaar even te zien en spreken, maar niet een hele avond weg te hoeven en ook oppas moeten regelen. Je kunt er voor jouw netwerk bijvoorbeeld voor kiezen om de ene keer online samen te komen en de andere keer live. De keer daarna plan je iets met de pleegkinderen erbij. Zo is er voor iedereen wat wils en kun je aansluiten wanneer je wilt.

Als je online samenkomt, is het fijn om een paar afspraken te maken:

- Als je mee wilt doen aan het gesprek, doe dan ook echt mee. Zet je beeld en je geluid aan. Alleen luisteren met het beeld uit ("want ik moet ook nog de afwas doen"), draagt niet bij aan een vertrouwde sfeer.
- Probeer niet langer dan één tot anderhalf uur samen te komen. Online is dat echt lang zat.
- Wil je in groepjes uiteen? Zorg er dan voor dat je vooraf de technische kant oefent met het maken van de groepjes (er is veel mogelijk!), dan weet je ter plekke hoe dat werkt.

12. Nuttige Links

Op de website van de NVP vind je een [kaart met pleegoudernetwerken](#). Een aantal actieve netwerken die we eruit lichten:

- Platform Pleegzorg.nl: Hét platform met alle informatie over pleegzorg. Je ontdekt de wereld van pleegzorg en ontwikkelt jezelf als pleegouder.
- Contact met pleegouders in de Achterhoek via [Platform Pleeggezinnen Achterhoek](#).
- Contact met pleegouders in Groningen en Drenthe via [Stichting Pleegwijzer](#).
- Contact met pleegouders in Zeeland via [Pleegoudersupport](#).
- Contact met pleeg grootouders via [Stichting Belangenbehartiging Pleeg grootouders Nederland](#).
- Contact met pleegouders in Midden-Brabant via [de Huiskamer voor Pleegouders](#).
- Contact met pleegouders in Amersfoort en omgeving via de [Gezinsparaplu](#).
- [Je mag er Zijn](#) voor gratis kleding en spullen voor je pleegkind (verschillende plekken in het land).
- [Mockingbirdnetwerken](#) voor groepen pleegouders.

Colofon

Dit Hoe-boek is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Pleegzinnen.

Concept en tekst (2016): Jan Willem Roseboom en Maartje Gardeniers
Update tekst 2024: Jorien Kruijswijk Jansen
Vormgeving: CANDACE in VORM

Het Hoe-boek is onderdeel van het programma Netwerkvorming van Pleegouders. Dit programma is mogelijk gemaakt dankzij een financiële bijdrage van het Ministerie van VWS.

Dit Hoe-boek is gemaakt in samenwerking met de pleegouders van de Huiskamer in Tilburg en het leernetwerk 'Breakdown' van de Lerende beweging pleegzorg.

©NVP 2024
www.denvp.nl

